

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 460/06
20.09.2006. godina
Beograd

Sgzz. 1016/06

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Nikole Stanojevića, predsednika veća, Mihaila Rulića, Zvezdane Lutovac, Predraga Trifunovića i Vlaste Jovanović, članova veća, u parnici tužilje AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženih BB i VV, čiji je punomoćnik BV, advokat, radi utvrđenja prava svojine, odlučujući o reviziji i zahtevu za zaštitu zakonitosti tužilje izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Nišu, Gž. br. 2263/05 od 24.10.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 20.09.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

I ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilje izjavljena protiv presude Okružnog suda u Nišu, Gž. br. 2263/05 od 24.10.2005. godine.

II ODBACUJU SE kao nedozvoljen zahtev za zaštitu zakonitosti tužilje izjavljen protiv presude Okružnog suda u Nišu, Gž. br. 2263/05 od 24.10.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Nišu, P. broj 309/04 od 15.04.2005. godine usvojen je tužbeni zahtev pa je utvrđeno da je tužilja po osnovu sticanja u zajednici sa tuženim BB i sada pokojnom PP, vlasnik stana GG koje pravo svojine su tuženi BB i VV, dužni da joj priznaju jer će u suprotnom ova presuda služiti tužilji kao podobna isprava za upis prava u zemljišnim i drugim javnim knjigama i obavezani su tuženi da tužilji na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 62.900,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Nišu, Gž. br. 2263/05 od 24.10.2005. godine preinačena je prvostepena presuda tako što je odbijen tužbeni zahtev tužilje za utvrđenje prava svojine na 1/3 stana GG a po osnovu sticanja u porodičnoj zajednici sa prvotuženim i sada pokojnom PP i obavezana je tužilja da drugotuženoj VV na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 42.750,00 dinara.

Protiv pravosnažne presude donete u drugom stepenu reviziju je blagovremeno, preko svog punomoćnika iz reda advokata izjavila tužilja, zbog

bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Po dobijanju obaveštenja republičkog Javnog tužilaštva Gt. I broj 4158/05 od 10.01.2006. godine, tužilja je preko svog punomoćnika iz reda advokata, u zakonom propisanom roku, protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž.br. 2263/05 od 24.10.2005. godine, izjavila zahtev za zaštitu zakonitosti zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu drugostepenu presudu u granicama razloga predviđenih članom 399. važećeg Zakona o parničnom postupku, koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 1. istog zakona ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 125/04 od 22.11.2004. godine, stupio na snagu 23.02.2005. godine), a obzirom da je prvostepena presuda doneta po stupanju na snagu istog zakona, Vrhovni sud Srbije je našao da revizija tužilje nije osnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda iz člana 361.stav 2. tačka 9. ZPP, na koju se u revizijskom postupku pazi po službenoj dužnosti. Neosnovano se revizijom tužilje ukazuje na postojanje bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 361.stav 2.tačka 12. ZPP, jer pobijana presuda nema nedostataka zbog kojih ne bi mogla biti ispitana, odnosno ista sadrži jasne i neprotivrečne razloge o bitnim činjenicama odlučnim za donošenje pobijane presude koje u svemu prihvata i revizijski sud.

Neosnovan je navod revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilja i prvotuženi su u bračnoj zajednici i sa pokojnom PP, majkom tuženih, živeli su u porodičnoj zajednici u predmetnom stanu u vreme kada je 19.05.1992. godine pokojna PP stan otkupila po ugovoru o otkupu zaključenim sa Državom SRJ-SSNO vojna pošta DD. Nakon smrti pokojne PP naslednicima iste na predmetnom stanu sa udelima od po 1/2 oglasni su tuženi, a prema rešenju Opštinskog suda u Nišu, U.br. 2536/03 od 14.11.2003. godine. Takođe je utvrđeno da su u toku porodične zajednice i u vreme otkupa predmetnog stana tužilja i prvotuženi bili u radnom odnosu a da je pokojna PP imala svoju penziju od pokojnog supruga, te da je stan otkupljen njihovim zajedničkim sredstvima.

Protiv presude utvrđene činjeničnom stanju presudom Opštinskog suda u Nišu, P. broj 309/04 od 15.04.2005. godine, izjavljena revizija nije osnovana.

Prilikom utvrđenom činjenicnom stanju prvostepeni sud je primenom člana 340. Zakona o braku i porodičnim odnosima usvojio tužbeni zahtev tužilje nalazeći da se predmetni spor ima raspraviti po pravilima sticanja u porodičnom domaćinstvu koja su regulisana navedenim zakonom.

Okružni sud u Nišu ne prihvatajući stanovište prvostepenog suda pravilno smatra da je predmetni spor trebalo raspraviti po odredbama Zakona o stambenim odnosima važećem u vreme otkupa koji je u članu 6. stav 1. ustanovio pravo nosioca stanarskog prava, zakupca stana i članova njegovog porodičnog domaćinstva da mogu u celini ili u idealnim delovima da kupe stan u društvenoj svojini koji koriste. U konkretnom slučaju stan je otkupljen na ime tadašnjeg nosioca stanarskog prava PP, te kupovinom stana lica koja pored kupca stanuju u tom stanu kao članovi njegovog porodičnog domaćinstva stiču pravo stanovanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravo svojine i druga stvarna prava. Iz navedenog sledi da nakon zaključenja ugovora o otkupu stana, članovi porodičnog domaćinstva, ne mogu po osnovu svog učešća u otkupu isticati zahtev za utvrđenje svojinskog udela u otkupljenom stanu, a naročito ne lica koja ne spadaju u krug lica iz člana 15. stav 2. i 3. istog zakona koja bi kao članovi porodičnog domaćinstva mogli biti nosioci stanarskog prava u situaciji kada nosilac stanarskog prava prestane trajno da koristi stan. Snaha nosioca stanarskog prava ne ulazi u krug tih lica. Zato stan koji je otkupio nosilac stanarskog prava, bez obzira što je isti otkupljen u porodičnoj zajednici ne ulazi u režim zajedničke imovine svih članova porodične zajednice, koji su učestvovali u njenom sticanju te nema mesta primeni odredbe člana 340. Zakona o braku i porodičnim odnosima.

Sa izloženog, a na osnovu člana 405. ZPP, odlučeno je kao u izreci pod I.

Ispitujući dozvoljenost podnetog zahteva za zaštitu zakonitosti u smislu člana 401. stav 2. tačka 5. a u vezi sa članom 421. važećeg Zakona o parničnom postupku, Vrhovni sud Srbije je našao da zahtev tužilje nije dozvoljen jer je izjavljen protiv presude protiv koje se po zakonu ne može podneti.

Prema odredbi člana 417. ZPP, Javni tužilac može podići zahtev za zaštitu zakonitosti zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 5. ovog zakona. Ukoliko Javni tužilac ne podigne zahtev za zaštitu zakonitosti u rokovima predviđenim zakonom, stranka koja je podnela predlog, ovlašćena je članom 418. ZPP, da u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja da Javni tužilac neće izjaviti zahtev za zaštitu zakonitosti sama izjavi ovaj pravni lek. Stranka kao supsidijeni podnosilac zahteva za zaštitu zakonitosti, zahtev može izjaviti samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 5. ovog zakona odnosno ako je protivno odredbama ovog zakona sud zasnovao svoju odluku na nedozvoljenim raspolaganjima stranaka u smislu člana 3. stav 3. ZPP, a ne i zbog drugih bitnih povreda odredaba parničnog postupka niti zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Kako zahtev za zaštitu zakonitosti tužilje nije podnet zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 5. ZPP, odnosno kako se istim ne ukazuje da je pobijana odluka zasnovana na nedozvoljenom raspolaganju stranaka u smislu člana 3. stav 3. ZPP, zahtev nije dozvoljen.

Sa izloženog, a na osnovu člana 404. u vezi sa članom 421. stav 2. ZPP, odlučeno je kao u izreci pod II.

Predsednik veća-sudija,

Nikola Stanojević, s.r.

Za tačnost otp Ivanka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dlj.